PINKSTEREN

Pinksteren — het feest van de uitstorting van den Heiligen Geest. — Op deze dagen herdenkt gansch de Christenwereld 't feit, dat onder het zinnebeeld van vurige tongen, de Heilige Geest op de apostelen neerdaalde en hun kwam mededeelen alle gaven des hemels; het verstand om de Schriften te verklaren; de kracht om hun vijanden te trotseeren; de gave der talen om alle volkeren te onderwijzen.

Maar ook wordt dit feest gevierd als het bloemenfeest, als de verjaring van den zomer.

Het nieuwe zomerkleed dient nu kant en klaar te zijn, de nieuwe hoed zóó maar op te zetten, om ons tot een „Pinksterbloem" te maken. En wie wil dat niet? Wie met Pinksteren zijn nieuwe bulletjes niet thuis heeft, slaat dat jaar over, wat nieuwe zomerkleeren betreft.

Het Pinksterfeest is zoo oud, ouder dan de weg van Rome misschien: ja zèker, want reeds onze heidensche voorvaderen hadden de gewoonte het te vieren. Toen heetten die feesten de „Floralia", de Bloemenfeesten. Ook de oude Israëlieten vierden het zoogenaamde Wekenfeest, dat was 7 weken of vijftig dagen na Paschen. De naam Pinksteren is ontleend aan het Grieksche Pentecoste, d.w.z. het feest van den vijftigsten dag.

De Oud-Germaansche meisjes trokken op dezen feestdag een hunner een mooi wit kleed aan, versierden haar met veel bloemen en linten en noemden deze opgetooide vrindin de „Pinksterbruid", in andere streken weer gebeurde hetzelfde met knapen. De aldus versierde jongelieden werden in optocht rondgeleid, en ..... het moet van ons hart, deze eerbewijzen aan de zomersche natuur waren niet heelemaal belangeloos, of beter gezegd: ze waren heèlemaal nièt belangeloos. Want niet de rijken der aarde versierden elkaar en leidden elkander rond langs de stulpen der armen, om dezen menschen eens een pleziertje te bezorgen; neen, de armen voerden hun „Pinksterblommen", al zingend en juichend, dat is waar, maar tevens al niet minder bedelend, langs de woningen van wie wat te missen hadden. En er werd nogal wat gegeven, anders hadden de liefhebbers het niet zoo lang uitgehouden. Want dat hèbben ze. Vele, vele eeuwen. Ondanks de tegenwerking van de overheid zag men telkenjare weer hoopjes opgetuigde „Pinksterblommen" erop uit trekken. Die tegenwerking van de overheid vond haar oorzaak in de onverantwoordelijk onfatsoenlijke manier waarop de „Pinksterblommen" menigmaal de met de beste bedoelingen geofferde penningen der meergegoeden verteerden. Dronkenschap en zedeloosheid in het openbaar, — ziehier vaak het loon voor de mildheid der medeburgers.

De ommegangen worden nu nauwelijks meer gehouden. Maar nog heerscht de gewoonte van zich tegen Pinksteren nieuwe kleeren aan te schaffen; wie met Pinksteren in het nieuw is, heet ten plattelande nog steeds een „Pinksterblom".

Ook bij dit zomerfeest weer, als bij zooveel andere feesten, — Sinterklaas, Paschen, enzoovoorts, — gebruiken, die verband met het huwelijk houden. Zoo is het in sommige afgelegen streken van ons land en elders nog gewoonte, des nachts op het dak van het huis waar een huwbaar meisje woont, een strooien pop te plaatsen, den z.g. „Pinksterman", wat moet worden opgevat als een soort aanmoediging om zich niet al te afkeerig te toonen als die en die haar om hand en hart komt vragen. Zoo bevordert het Pinksterfeest ook de toetreding tot den echtelijken staat. Op het land wordt vaak het publiek maken van een verloving tot het Pinksterfeest uitgesteld.

Een voornaam gebruik, veelal met de Pinksterdagen, maar in sommige plaatsen ook op den Hemelvaartsdag in zwang, is het vroeg opstaan en buiten de stad een lange wandeling maken; het zoogenaamde „dauwtrappen". Menschen, die nooit van hun leven de stad verlieten, gingen op dien eenen dag vroeg naar den nieuwen Zomer kijken, bewonderden het opgaan der zon, een voorwerp, dat ze in hun steegje slechts bij name kenden, bekeken met belangstelling de bloemen en het gras en de groene boomen, om voor een jaar weer een prettige herinnering mee te nemen naar huis, waar al die heerlijkheden niet voorhanden waren. In onzen tijd met zijn goedkoop en snel verkeer is het aantal der stadsmenschen, die nu en dan wat van de zegeningen van buitenlucht en -licht en -leven genieten kunnen, heel wat grooter.

Het gebruik van het „dauwtrappen" vermindert dus vanzelf.

Nog moeten wij aan het „luilak" herinneren, het feest — als men het zoo noemen wil —, dat op den Zaterdag vóór Pinksteren, vroeger op Pinksterdag zelven, gevierd werd.

Die „viering" bestaat tegenwoordig hierin, dat straatjongens nog een beetje erger dan anders te werk gaan, met krijt op de verschgeverfde deuren en kozijnen het woord „luilak" schrijven, en voorts de groote menschen een weinig ook op andere wijzen voor het lapje houden.

„Luilak" is degene, die dien morgen het laatst opstaat; hij moet om zijn luiheid te boeten op koekjes of andere lekkernij tracteeren.

Dit gebruik wordt in menig gezin nog in eere gehouden.

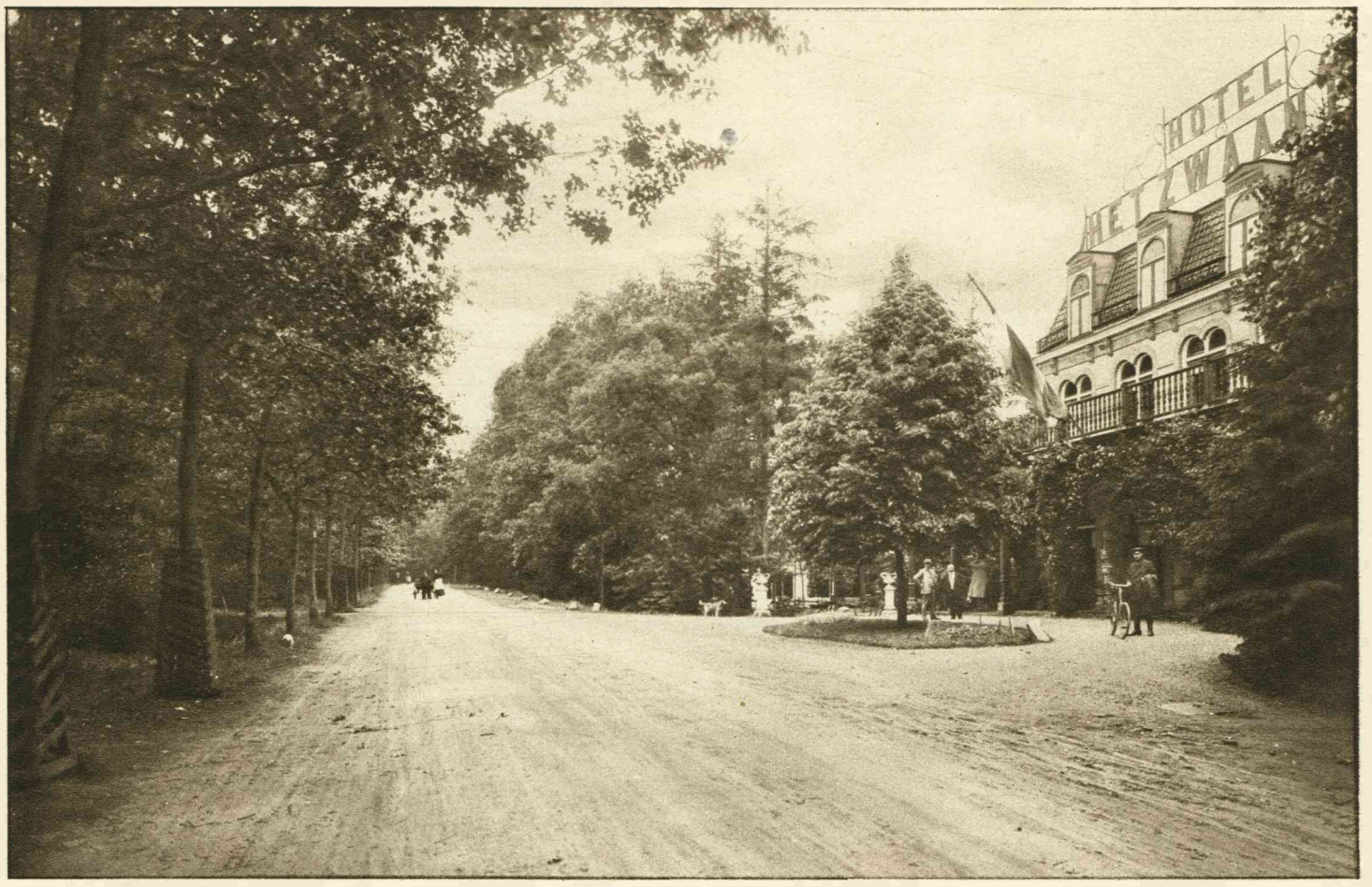
De oorsprong is gemakkelijk na te gaan. Hij houdt verband met dien van het dauwtrappen. Het Pinksterfeest toch is het feest van den nieuwen zomer, van de eerstelingen te velde; jong, frisch, vroeg en wakker, ziehier de begrippen, welke met de idee Pinksterfeest nauw verwant zijn.

Met het laatste ter plaatse te komen, terwijl de anderen reeds lang gereedstaan om hun vroeg-tocht te ondernemen — het opgaan naar de receptie van den jarigen zomer — maakte men zich dus schuldig aan iets, dat zoo in tegenspraak met al het andere was, dat een bestrafting niet kon uitblijven; men noemde u dien dag den „luilak".

En dat is niet alles. Het is nooit pleizierig, maar dàn het allerminst.

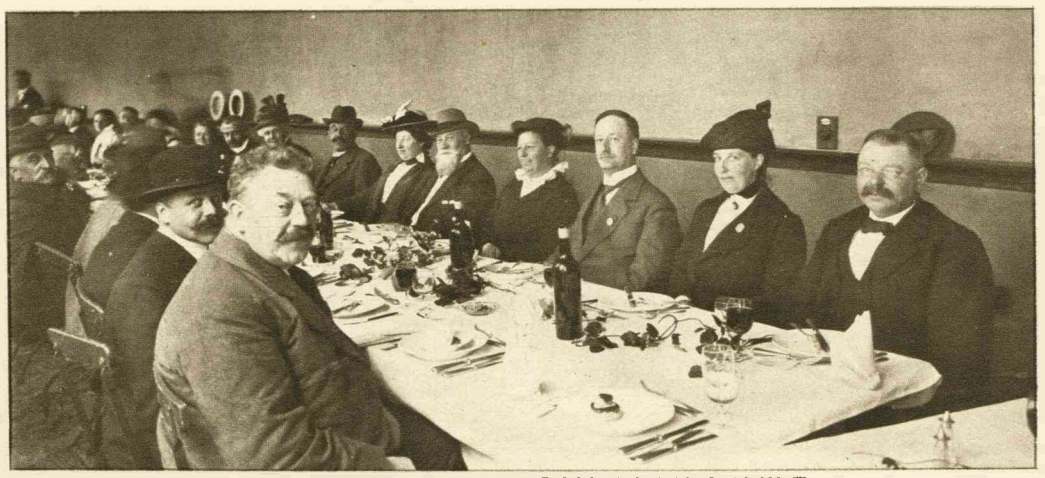
Een aardige gewoonte, welke, nog in verscheidene steden van ons vaderland in zwang, aan de beteekenis van het Pinksterfeest als hèt Bloemenfeest herinnert, is een omvangrijke Bloemenjaarmarkt.

Ziet hier, lezeressen, lezers, een paar der meest bekende Pinkstergebruiken

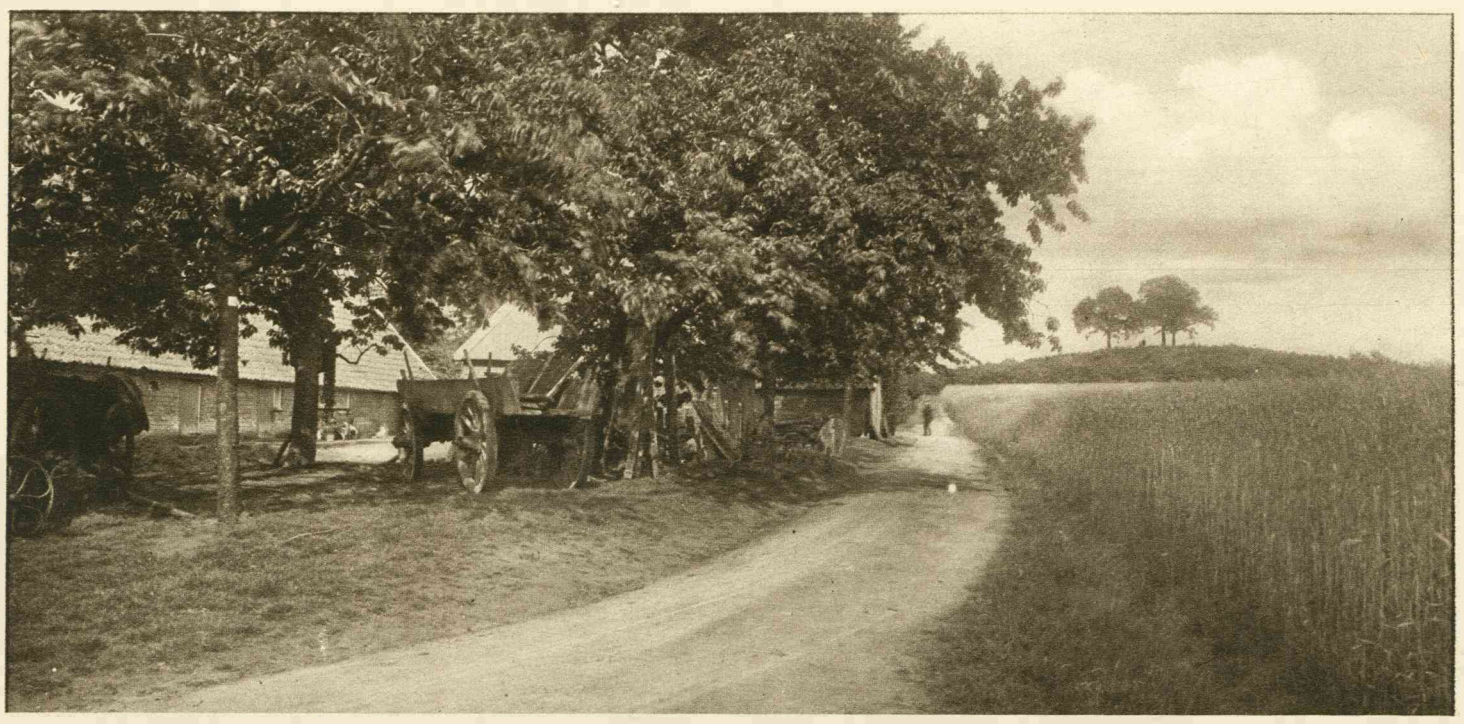
DE DERDE WANDELWEG VAN DEN A.N.W.B.

Maandag 5 Juni had de opening plaats van den derden wandelweg van den A.N.W.B., die door dezen bond is aangelegd van Zwolle naar Oldenzaal. Ondanks het minder prettige weer, waren velen opgekomen om dezen weg te openen. — De foto hierboven geeft een gedeelte van den weg, n.l. van Oldenzaal naar de Lutte.

DE DERDE WANDELWEG VAN DEN A.N.W.B.

De deelnemers aan de in het Hotel „Het Zwaantje" te de Lutten gehouden lunch, waarbij o.a. tegenwoordig waren de burgemeesters van Oldenzaal en van Denekamp.

DE DERDE WANDELWEG VAN DEN A.N.W.B.

Gezicht op den weg nabij de Boerderij het Hakenberg.